

La fi de l'aïllament elèctric balear

Una de les velles aspiracions socials i econòmiques de les illes Balears pot ser realitat abans d'un parell d'anys: deixar d'estar aïllades elèctricament. El mes de gener, Red Eléctrica començarà les obres de connexió del cable elèctric entre Sagunt i Mallorca. Després, el 2012, ha de començar una nova fase per unir Mallorca amb Eivissa i amb Menorca. D'aquesta manera s'acabaria la llarga època d'aïllament elèctric de les Illes.

La connexió. El president de Red Eléctrica Espanola, Luis Atienza, es desplaçà a Palma a principi de novembre per anunciar que les obres de connexió del cable elèctric començaran a principi de l'any entrant. "Hi ha hagut endarreriments per la manca de disponibilitat dels vaixells especialitzats en aquesta feina", indicà. Es preveu

Red Elèctrica començarà el mes de gener les obres de connexió del cable elèctric entre Sagunt i Mallorca.

que després d'uns sis mesos d'obres la primera fase de la connexió estarà totalment acabada. El llançament del cable serà més ràpid. Si no hi ha endarreriments, a final de febrer o principi de març s'haurà acabat. Ha d'unir l'estació elèctrica de Morvedre (Sagunt) amb una planta que ja es va construir a Santa Ponça (Mallorca). Seran uns 244 quilòmetres de cable per sota la

mar, a profunditats diferents (la màxima serà de 1.485 metres). El traçat s'ha elegit tenint en compte la menor distància possible i les característiques del sòl marí. Més endavant es faran les altres feines complementàries i a l'estiu tota la primera fase hauria d'estar enllestida. El pressupost total de l'obra puja a 375 milions d'euros.

Segons que va informar a Palma el president de la companyia, tant la fabricació del cable com els assaigs ja s'han acabat. "Tot és a punt" i res no indica que hi hagi d'haver "nous endarreriments", amb la qual cosa fa comptes de començar les obres passades les festes de Nadal. Una vegada acabades, hi haurà un període de proves que es podrien acabar a final del 2011 i llavors ja seria efectiva la importació d'electricitat cap a Mallorca. El 2012 es farà la connexió entre el sud de Mallorca (Santa Ponça) i Eivissa i entre el nord de Mallorca (Cala Mesquida) i Menorca. Serà el moment de la fi de l'aïllament elèctric de les Balears.

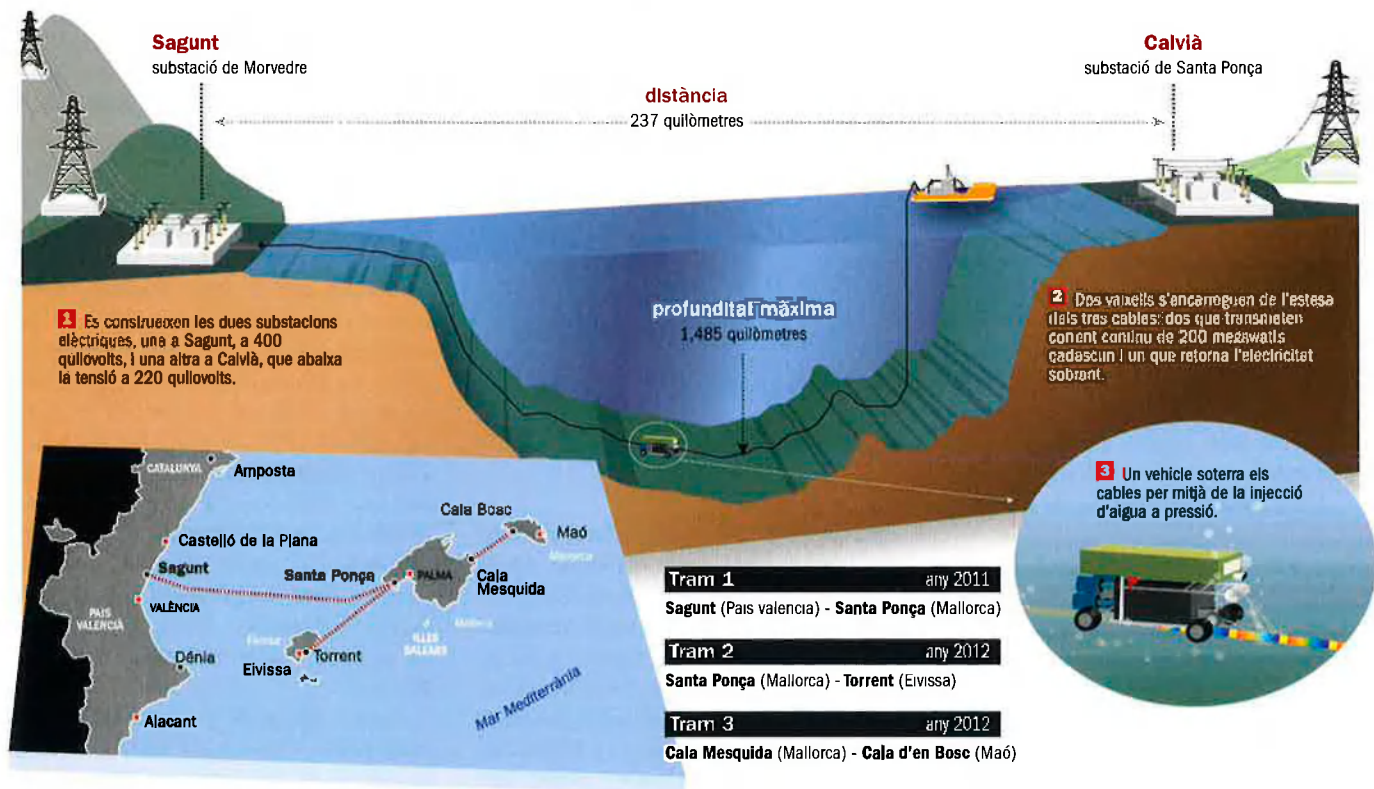
Aquest projecte va néixer formalment l'any 2007, quan Red Eléctrica accedí a la reivindicació balear. El maig d'aquell any l'empresa adjudi-

Conferència de premsa a Palma per a presentar el projecte.

Connexió elèctrica entre el País Valencià i les illes Balears

El primer tram, que connectarà Sagunt amb Calvià, és previst per al 2011.

cà els contractes pertinents. Per una banda, la construcció de l'enllaç va ser guanyat per Siemens, com a responsable de la conversió a les plantes de Santa Ponça i Sagunt. Per una altra banda, el consorci format per les empreses Prisma (Itàlia) i Nexans (Noruega) se n'adjudicà el disseny, la fabricació i l'estesa dels cables. Aquests dues empreses són, alhora, les propietàries dels vaixells especialitzats que faran l'estesa del cable.

Avantatges. El cable aportarà 400 megawatts de corrent continu que a l'estació de Santa Ponça es convertirà en altern i entrarà a la xarxa general de distribució de corrent elèctric. L'abocament d'energia a través del cable serà equivalent a una central que produís el 20% del total que es fabrica actualment a Mallorca. Serà, per tant, una assegurança i implicarà un servei més bo, perquè donarà més fiabilitat al subministrament. Un dels problemes de l'aïllament elèctric és que, arran de l'augment de consum a les Illes, hi ha

caigudes de xarxa cròniques, d'intensitat variable, que en algun cas han acabat en apagades generalitzades. Això desperta com més va més irritació i nombroses protestes de particulars i empreses. Amb el cable, aquesta debilitat del subministrament pareix que desapareixerà. Per una altra banda, la nova infraestructura permetrà que les empreses operadores facin la competència a GESA-Endesa, fins ara —i històricament— l'única empresa elèctrica a les Illes.

Així mateix, el cable farà entrar a les Illes electricitat neta, que prové d'energies renovables, amb proporcions creixents. Els càlculs que fa Red Eléctrica indiquen que des de tot d'una es podrà servir aproximadament un 30% del total de l'energia transportada que provindrà d'energies renovables, un percentatge que cap a l'any 2020 serà al voltant del 40%. Per tant, amb el cable, les Illes hi guanyaran ambientalment.

El fort augment de consum elèctric a les Balears ha estat la raó fonamental

que ha portat a fer aquesta gran infraestructura. Amb un mitjana sostinguda del 5% d'augment anual els darrers anys —un 70% si es considera aquesta darrera dècada—, les possibilitats de fabricació d'energia elèctrica dins les Illes havien arribat al màxim. Per tant, o es construïa una nova planta generadora o es decidia la connexió. Com que és una comunitat eminentment turística i amb una alta conscienciació social i política de protecció territorial i ambiental, l'opció de construir noves centrals no era pas la més adequada, per l'impacte que tenien. Des de feia molts anys tots els estaments polítics, empresarials, sindicals i socials reivindicaven la construcció de la nova infraestructura. Si res no ho espunya, d'aquí a un any i busques la connexió elèctrica entre Mallorca i Sagunt serà una realitat i al cap de pocs mesos més, l'enllaç entre l'illa gran i Eivissa i Menorca.

Unions País Valencià-Illes. La història de les connexions físiques entre

les Illes i el País Valencià –que han significat salts importants cap a la modernitat balear– es remunten al segle XIX. El cable telegràfic –i després telefònic– posà fi, a la segona meitat d'aquella centúria, a una bona part del tradicional aïllament de les Balears respecte al món exterior, que encara persistia. Fins aleshores l'única connexió –amb València i, també, amb Barcelona, a més de Marsella– era, com és lògic, la marítima. Però el mal temps sovint la impedia. Primer els velers i més tard –durant la segona meitat del segle– els vapors eren els únics instruments dels illencs per a tenir notícies de l'exterior. Això volia dir que tot allò que passava al continent es torbava molt a ser difós a les Illes. La societat balear vivia d'esquena als esdeveniments de l'exterior. Segurament, això també passava a molts més indrets del continent, mal comunicats amb les ciutats més grans, però el fet de ser illes feia créixer força l'aïllament diguem-ne psicològic. El cable va implicar, en aquest sentit, un canvi psicològic enorme. I un avenç en les comunicacions com mai no s'havia vist.

Es ver que encara els darrers anys del segle XIX i a la primeria del XX el cable telegràfic sovint s'espanyava pel mal temps –al diari *La Almudaina* del febrer del 1898 s'hi llegeix: “el actual mal tiempo nos indica que durante unos días iremos faltos de noticias del exterior”– i també que la delirant burocràcia espanyola feia que la connexió entre Xàtiva i Palma no sempre funcionàs com calia –“el tradicional mal servicio cablegráfico nos hace llegar hoy las noticias acumuladas de ayer”, es queixava *La Última Hora* el març del 1895–, però malgrat tot el telègraf va servir per a superar en bona part la incomunicació illenca.

Va haver de passar més d'un segle perquè es fes realitat una nova connexió física entre el País Valencià i les Balears. El gasoducte que uneix Dénia amb Eivissa i Mallorca ja és una realitat i des de l'any passat aporta gas natural a les Illes. Ara, finalment, si no hi ha més endarreriments, el cable elèctric entre Sagunt i Santa Ponça farà realitat la tercera gran unió física entre les Illes i el País Valencià.

Miquel Payeras

V centenari

EXPOSICIONS • SIMPOSIS • COMMEMORACIONS

Exposició

fins al 12 de Desembre
 exposició. La imatge actual dels BORJA. MOSTRA
 COL·LECTIVA D'ART CONTEMPORANI
 Sala Municipal d'Exposicions Coll Alas.
 Amb obres de Manolo Boix, Carmen Calvo,
 Antonio de Felipe o Antoni Tàpies, entre d'altres.

fins al 9 de Gener
 exposició. ART I ESPiritualitat
 Casa de Cultura Marqués de González de
 Quirós. Amb obres d'El Greco, Zurbarán, Murillo
 i Ribera, entre d'altres.

 AJUNTAMENT DE GANDIA

 BORJA
 GANDIA